

Se je pričela mladina zavedati svojih korenin? Slovenija ne posveča dovolj pozornosti drugi generaciji Slovencev Okrogla miza mladih

Sydney, sreda 10. septembra V prostorih Slovenskega društva Sydney so se srečali "mladi" - druga generacija Slovencev iz Sydneja, večina iz *Australian Slovenian Review*, predstavnika Veleposlaništva RS iz Canberre Helena Drnovšek-Zorko in Aljaž Gosnar. Prisotni so bili tudi Alfred Brežnik, častni konzul RS iz Sydneja, Dušan Lajovic, častni konzul RS za Novo Zelandijo, Jože Lah, predsednik SDS, Stanka Gregorič, urednica Glas-a Slovenije, Florjan Auser, upravnik časnika in drugi.

Med udeleženci sestanka se je razvnila živahna razprava o možnih gospodarskih stikih s Slovenijo, o šolstvu, kulturi, turizmu in še čem. Glavna tema srečanja je bila "kaj pričakuje druga generacija od Slovenije", na dan pa je prišlo tudi nekaj drugih predlogov:

- Slovenija ne posveča dovolj skrbi drugi generaciji, vse sodelovanje usmerja le v prvo generacijo Slovencev.

- V Sydneju je potrebno ustavoviti neodvisno telo s predstavniki vseh slovenskih organizacij in medijev, ki bi koordinirali skupno delo.

- Druga generacija Slovencev želi več izobraževalne literature v angleščini, predvsem proze in poezije sodobnih ustvarjalcev ter tematike iz kulturne dediščine Slovenije.

- Pridobivati želi več informacij (v angleščini) o svetovno znanih Slovencih, na katere bi bili ponosni in se z njimi identificirali.

- Mladina v večini ne posluša slovenskih oddaj na SBS radiu.

Misel iz vrst druge generacije:
'Naši starši so zgradili društva iz nič, na nas mladih je ali bomo znali to zadržati'

Predlog: zaprositi za enourni program na mesec v angleščini ali za 15 minut v angleščini na vsaki slovenski oddaji. Nekateri so bili mnenja, da je na radiu premalo informacij iz avstralske slovenske problematike in preveč iz Slovenije.

- Mladi so zaskrbljeni zaradi izobraževanja njihovih otrok, saj je v sedanjem trenutku vprašljiv tudi lektorat slovenščine na Macquarie univerzi v Sydneju. Zvrstilo se je še več drugih predlogov, o vseh bo poročala skupina zbrana okrog ASR. Veleposlaništvo je podarilo mladim veliko promocijskega materiala, namenjenega za vzpostavljanje kontaktov na vseh področjih sodelovanja.

Slovenija na avstralski televizi

stran 3

*V Avstraliji
6 milijonov
funkcionalno
nepismenih*

stran 3

RTV Slovenija na Internetu

stran 16

Slovenskemu društvu Sydney ob 40-letnici naše čestitke z željo po dolgem in uspešnem delovanju

Avstralskim Slovencem: prisrčne pozdrave z vrha Triglava

Tone Kuntner

Dobrodošli

*Dobrodošli,
ob slednji uri dneva in noči!*

*Ki ste bili z nami
slednjo uro dneva in noči!
Ki ste orali in varovali polja,
ki ste pekli kruh,
ki ste ravnali po srcu in vesi
slednjo uro dneva in noči
ki ste sanjali
vse ure dneva in noči,
ki ste branili svoje sanj
z besedo
ali s puško,
ki ste verjeli,
ki niste obupali...
In ki ste ostali zvesti!*

*Dobrodošli,
za družinsko mizo,
v hiši naših sanj!*

Z leve: Tone Kuntner in Janez Janša

Triglav, 12. avgusta 1997 – Pozdrav s Triglava! je pisalo v pismu, spodaj pa sta bila podpis Toneta Kuntnerja in Janeza Janše, ki sta se znašla na simboličnem vrhu slovenske države in se tam spomnila tudi avstralskih Slovencev. Tone Kuntner pa je k pozdravom, za rojake v Avstraliji, dodal še pesem "Dobrodošli" iz njegove nove zbirke "Čmurek", ki bo izšla naslednje leto.

*A tribute to
Stanislav Rapotec*

6 - 28 September 1997

The Art Gallery of New South Wales is presenting a tribute exhibition of paintings from the collection, by leading abstract expressionist painter Stanislaus Rapotec

Page 14

**Large
subscription
drive
to collect
subscribers**

1. prize: Return air ticket to Slovenia
2. prize: 7 nights for two in Surfers Paradise

You will find more information on the order form in Glas Slovenije

GLAS SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA
Ustanovljen-Established in 1993
Izhaja dvakrat mesečno

GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA-EDITOR

Stanka Gregorič

UPRAVNIK-MANAGER

in/and

TEHNIČNI UREDNIK-TECHNICAL EDITOR

Florjan Auser

USTANOVITELJI FOUNDERS:

Alfred Brežnik, Stanka Gregorič, Dušan Lajovic, Stefan Merzel

TISK

Glas Slovenije - Sydney

Glas Slovenije je nedobičkonosen časnik. Mnenja izražena v njem ne predstavljajo vedno mnenja uredništva. Avtorji sami odgovarjajo za svoje prispevke; uredništvo si pridružuje pravico skrajševanja prispevkov. Vse pravice pridržane. Ponatis ali uporaba celote ali posameznih delov (na slovenskih radijskih oddajah, v drugih časnikih in revijah) dovoljen le kadar je naveden vir (Glas Slovenije)

Naročnine

Letna naročnina \$ 50.00
polletna \$ 30.00

letalska letna naročnina v prekomorske države \$ 100.00
Cena posamezne številke s poštnino \$ 3.00

Sponzorji

Od \$ 500.00 navzgor

Oglasni

Cenik oglasov v upravi
Mali oglasi

Do 20 besed \$ 10.00
vsaka naslednja beseda 50 centov;

fotografija dodatnih

\$ 10.00

Tiskovni sklad
(pravstovljni prispevki)

GLAS SLOVENIJE
lahko naročite na naslov:

P.O.Box 411
Harris Park 2150
NSW Australia
Telefon/Fax: (02) 9897 1714
Email:
ovenia@zeta.org.au

Dopisniki v tej številki:

Ivana Bulovec (Sydney)
Stanka Gregorič (Sydney)
Marjan Peršič (QLD)
Mirko Vasle (Argentina)
in mladi dopisovalci

Iz dnevnika Stanke Gregorič urednice

Ko sem pred nekaj leti na tej strani predstavila svojega kužka Mukija - takrat "srednika" Glasa Slovenije, ki sem ga ob preselitvi v Sydney, žal, morala pustiti v Melbournu, so me nekateri bralci še dolgo potem spraševali o njem in mi govorili kako všeč jim je bila ta moja "predstavitev" - bila je tema, ki nas je popeljala proč od vsakdanjih političnih in drugih problemov in pogovorov. Danes je bila položena na mojo pisalno mizo nova številka revije Jana in na 38. strani se mi je pogled ustavil na fotografijo mačka in naslovu "Moje življenje prvega mačka". Gre za ameriškega "prvega mačka", katerega lastnik je sam predsednik Bill Clinton.

Res, ljudje vse bolj čutimo potrebo po iskreni in predani živalski družbi, zato morda ne bo odveč, če tokrat (po vzoru Jane) predstavim zgodbo naše muce, ki ji je enostavno ime MUC.

Zgodba naše muce

V dobrih starih časih, bilo je morda pred tremi leti, sem se rodila nekje v avstralskem "bushu". Potepala sem se napoklju svobodno, se podila za drugimi mačkami in lovila miši. Potem so se moji lastniki preselili v Sydney in moje življenje se je spremenilo. Ker so imeli več drugih živali, sem se počutila nekako odrinjena, pa tudi za jesti nisem dobila bogovedi kaj dobrega, bolhe so me razjedale do kosti, da sem bila vsa krastava. In ker sem bila "eks potepuh" sem nekega dne sple-

splezala čez ograjo k sosedom. Sosed, mislim upravnik Glasa Slovenije, je bil ljubezniv in me je dan za dnem hranil s kruhom in maslom ter s klobasami, toda sosed (jo bom kar zatožila: urednica Glasa Slovenije) se je nad menoj zgražala: Glej capinko kakšna je, suha, krasava... nam bo še kakšno bolezni prinesla! Fui! Nekaj tednov sem se ponizno muzala pred hišnimi vrati, nisem hotela biti vsiljiva in se kar vseliti k njima. Potem pa se me je ona, sosedka namreč, mislim urednica, naenkrat usmilila in me nežno pobožala... in od takrat naprej je šlo vse kakor po maslu. Postala sem njuna muca.

Ob vsakodnevnih večernih sprechodih sem se jima hotela prilizniti, bežala sem za njima in zdaj, verjamete ali ne, hodim z njima vsak večer na sprechod. Če se mi ravno ne ljubi hoditi predaleč, ju počakam na kakšni ograji. Nazaj grede pa se igramo in podimo po ulici... skrijem se jima za grm ali pod kak parkiran avtomobil ali pa počnem kaj drugega. In še to: ne grem in ne grem na "večernje lulanje" dokler se ne odločita za sprechod; šele takrat počepnem na travi pred hišo... Zdaj mi pravita "najin MUC!" Ure in ure imam pravico poležavati v uredništvu Glasa Slovenije, včasih tudi na kupih časopisov. Jem losose, purančke, jagenčke, piščančke, ribice in kdo ve kaj še vse. Ona, mislim urednica, je včasih nervozna, ker nima časa za kuhanje; saj ji ne bo škodilo če je tu in tam lačna, ima dobro zalogo. Prosim, ne me zatožiti, da sem vam to povedala. Hvaležna sem jima za vse gostije, ki mi jih pripravljata. Ponoči sem pridna in spim ko košarici; no, včasih zamjavkam že ob štirih ali petih zjutraj: Vstanita že vendar! pa me potem za kazen brcneta iz hiše. Sicer pa, saj nista tako zelo stroga, večkrat lahko sedim tudi na kavču ali v njuni fotelji, čeprav za menoj ostane za celo pest dlak.

V glavnem je ta vaša urednica OK, veliko tega mi dovoli in le enkrat zamjavkam pa že skoči... Lepo te je naučila in zdresirala ta muca! ji pravi on, mislim upravnik časnika.

Še to: Moji prejšnji lastniki so me nekega dne vlovili in mi priipeli za vrat sporočilo "This cat is our property", na kar se je urednica razjedila in jim očitala kako slabso so skrbeli zame. Pričelo se je dopisovanje "preko mojega vrata", jaz pa ostajam raje z mojimi novimi lastniki. V uredništvu Glasa Slovenije je dosti lepše, sita sem, nimam bolih in ne krast in urednica me boža kadar le utegne. Ja, povem vam, urednica in pol!

Sem multikulturna

V začetku nisem razumela te vaše slovenske govorice, zdaj moram ponosno reči, da v hiši govorimo samo slovensko. Veliko je z menoj govoril ata Franc ko je bil pri nas na obisku. Spala sem mu kar pri nogah. Bilo mi je žal koje odšel nazaj v Slovenijo, bila sem potrta in žalostna. To pot mu pošiljam lepe pozdrave!

Rada bi dala še en nasvet: novega jezika naj se učijo otroci, ko so še majhni, tako kot jaz, pri dveh, treh letih je najbolje... Lep pozdrav od mene in od

Vaše Stanke

Graci -

Zadnji izsledki v zvezi s priučevanjem jezikov

Velja za mlade slovenske družine. Ameriški zdravniški znanstveni komisiji v New Yorku je pod vodstvom doktorja Karla Kima uspelo prvič v zgodovini s tehniko magnetske rezonance "vizualizirati" možgane oseb, ki obvladajo vsaj dva jezika. Tako so odkrili, da je razvoj možganov tistih, ki so se naučili več jezikov v mladih letih, drugačen od tistih, ki so to storili že kot odrasli. Človeški del možganov je že od rojstva naprej pripravljen za lahko in pridobitev dveh ali še več jezikov. Povprečno normalen otrok pri dveh letih starosti obdrži v spominu že 2.000 besed. V poznejših letih se pa kopiranje informacij - to je izrazov novega jezika - osredotoči v druge sferi možganov, ki ni več tako prožna in dovezeta za informacijo.

Torej nov argument, da uvajamo v najnežnejših letih naše otroke v čudovit svet slovenske besede. Kot so to delali naši starši, ker jim je tako narekovalo srce in ljubezen do Slovenije!
/ Iz Svobodne Slovenije/

Za začetek

tudi to je Avstralija

in svet

Funkcionalna nepismenost - tempirana bomba

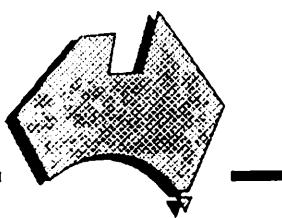
Unesco poskuša 8. septembra vsako leto opozoriti svetovno javnost na problem nepismenosti.

V Avstraliji nad 6 milijonov Avstralcev ne zna izpolniti obrazcev, ne zna poštovanke in celo ne razume navodil na zdravilih. Znanje angleščine je zelo nizko pri osebah, ki jim je angleščina drugi jezik, to pa velja predvsem za priseljence iz južne Evrope, med starejšimi in novimi priseljenimi. Gornji podatki se nanašajo na funkcionalno nepismenost.

V nerazvitih deželah ne zna brati in pisati milijarda odraslih, v razvitetih družbah pa je ta problem zamenjala funkcionalna nepismenost.

Med funkcionalno nepismene sodijo torej tisti, ki so sicer pismeni, imajo pa težave pri uporabljaju pisnega građiva v neznanih okoliščinah ali celo v tako običajnih zadevah, kot so oblikovanje pisma, izpolnjevanje obrazca, razumevanje pisnih navodil, pregled voznih redov in tako naprej. V zahodnih državah je funkcionalno nepismenih od 20 do celo 60 odstotkov ljudi: v ZDA na primer 20, v Italiji in Grčiji 23, in v Kanadi 38 odstotkov.

In zaradi primerjave Slovenija? Kot poroča I.B. v Delu, je bilo po podatkih štetja prebivalstva leta 1991 v Sloveniji brez šolske izobrazbe 0,6 odstotka prebivalstva, z nedokončano osnovno šolo pa šestnajst odstotkov in pol – tukaj pa je treba iskati večino slovenskih funkcionalnih analfabeticov. Po zadnjem popisu prebivalstva, je v Sloveniji med starejšimi od 10 let 7559 nepismenih, kar pomeni 0,4 odstotka.

Slovenija na TV oddaji kanala 9 GETAWAY

V četrtek, 11. septembra so na avstralski turistični oddaji TV kanala 9 GETAWAY prikazali znamenitosti Evrope. Med drugimi državami so govorili tudi o Sloveniji in na kratko prikazali njene lepote. Oddaja je verjetno odmev na nedavni Tourist Show, ki je bil v Melbournu in Sydneju. Imela je velik odmev, saj so nam povedali s slovenskega Veleposlaništva v Canberri, da se je zvrstilo kar lepo število telefonskih klicev. Tudi urednici Glasa Slovenije je farmacevtka v lekarni povedala: "Bilo je sinoči, o vaši Sloveniji... kako lepo, kaka dobra hrana in niti ne predrago... pa vaš kmečki turizem...". Tako je torej končno prišla tudi Slovenija na evropsko "turistično mapo" prikazano v Avstraliji in tega se prav gotovo veselimo vši avstralski Slovenci.

POZOR
Iz slovenskega Veleposlaništva so nam sporočili še sledeče:
TV kanal 9 ima posneto še več materiala o Sloveniji, prikazali ga bodo v celoti v eni izmed prihodnjih oddaj ob četrtekih (ob 19.30 uri). Točen datum niso mogli sporočiti, vendar bo oddaja vsekakor na sporednu do konca novembra.

*Spremljajte oddaje
GETAWAY
vsak četrtek, do konca novembra!*

Ste že poravnali naročnino na Glas Slovenije?

Iz koledarja

Godovniki, vse najboljše!

15.9.:Medan	22.9.:Tomaž
16.9.:Ljudmila	23.9.:Slavka
17.9.:Hilda	24.9.:Rija
18.9.:Irena	25.9.:Urh
19.9.:Božo	26.9.:Damijan
20.9.:Branko	27.9.:Vinka
21.9.:Matej	28.9.:Ljubica

8. september

Leto 1905 - V Ljubljani so slovesno odkrili spomenik dr. Francetu Prešernu, ki ga je izdelal akademski kipar Ivan Zajc.

Leto 1919 - V Saint Germainu pri Parizu je bila podpisana mirovna pogodba med zavezniškimi državami oz. antanto in Republiko Avstrijo. Določila je mejo med to republiko in novo nastalimi državami na območju bivše habsburške monarhije (Češkoslovaško, Madžarsko, Jugoslavijo in Italijo).

Leto 1943 - Partizanske enote so premagale glavni slovenski četniški odred v Grčaricah. Padlo je deset četnikov; skoraj vse od skupno 126 ujetih so kasneje usmrtili.

10. september

Leto 1876 - V Gradcu je umrl avstrijski pesnik in politik Anton Aleksander Auersperg iz znane plemiške družine Turjaških, znan pod psevdonimom Anastasius Gruen. Njegov vzgojitelj je bil France Prešeren, ki je v slovenščino prevedel njegovo pesem Beneška trojka. Auersperg se je rodil 1806 v Ljubljani.

11. september

Leto 1773 - na Dunaju je umrl znameniti čebelarski strokovnjak in bakrorezec Anton Janša. Na Dunaju je napisal nemško razpravo o čebeljih rojih in učbenik o "čebelorejji". Rodil se je 20. maja 1734 v Breznici na Gorenjskem.

Še zadeva Aleksander Lucu

V dveh številkah smo se v Glasu Slovenije protestno izrazili proti pisanju časnika Aleksandra Lucuja v NEDELJU. Ker želimo zadevo zaokrožiti in jo končati v naslednji številki, prosimo vse tiste, ki bi še želeli poslati kak svoj komentar (v obrambo Lucuja ali proti njemu), da to storijo čim prej. Prav tako prosimo vse rojake, da incident ne spolitizirajo po strankarski poti (levi ali desni itd.), saj žalitev pokojnega patra Bazilija nima strankarsko političnega ozadja kar se naših protestov tiče. Gre enostavno za spoštovanje do vseh nas, avstralskih Slovencov, na kar časnikarji iz Slovenije nemalokrat pozabijo. Spoštovanje do sočloveka, še posebej, če si to zaslужi ali če ni več med živimi, nima nobene povezave s svobodo (ali cenzuro) tiska. Zakaj se Glas Slovenije spušča v to zadevo? Zaradi tega, ker želi slišati VOX POPULI (glas ljudstva!) in ker bi bil v primeru, da piše le dobro in pozitivno in "oh in sploh!" enostransko trobilo. To pa preveč spominja na polpretekli čas...

Vsem, ki bi jih morda zanimalo:
Uredništvo GLASA SLOVENIJE je poslalo prvi protestni članek po E-Mailu na Delo še preden je bil objavljen v Glasu Slovenije. Gospodu Luciju je bila tako dana priložnost da odgovori. In ne samo to, tudi pred dnevi smo mu poslali vse pritožbe objavljene v našem časniku in ga zaprosili za komentar. Do danes nismo prejeli nicensar.

Kot že rečeno, v naslednjem številki bomo objavili vsa vaša pisma, in ne samo to, tudi Lucujev članek v celoti iz NEDELA, z dne 10. avgusta 1997, ker to nekateri bralci želijo. *Urednica*

Primorska je praznovala petdesetletnico združitve

V Novi Gorici se je v nedeljo, 14. septembra zbralo približno 10.000 obiskovalcev iz vse Slovenije in iz tujine, da bi počastili spomin na pred pol stoletja uresničeno željo in pravico Primorje do vrnitve k matičnemu narodu.

Med številnimi uglednimi gosti na proslavi so bili Milan Kučan in predsednik državnega zbora Janez Podobnik, ki sta zbranim tudi spregovorila, dr. Janez Drnovšek, predsednik državnega sveta Ivan Kristan, še živeči odposlanci slovenskega naroda na kočevskem zboru in tigrovci, predstavniki diplomatskega zbora, verskih skupnosti in drugi. Zbranim je spregovoril tudi župan občine Črtomir Špacapan.

Osrednja prireditev v slovenski prestolnici ob 50. obletnici priključitve Primorske je potekala v soboto pod naslovom *Na svoji zemlji*. Klub dežu se je končala z ognjemetom.

V Italijo poslej le z osebnimi izkaznicami?

1. septembra je začel veljati meddržavni sporazum z Italijo o odpravi vizumov. Tako lahko zdaj Slovenci vstopajo v Italijo le z osebnimi izkaznicami.

Janez Podobnik ne bo kandidiral za predsednika države

Predsednik državnega zbora Janez Podobnik je iz Cerknega sporočil, da se na letošnjih volitvah ne bo potegoval za predsedniški položaj.

"S presenečenjem in prizadetostjo sem v zadnjih tednih doživeljjal nerazumljive, grobe in neutemeljene napade predsednika socialdemokratske stranke Janeza Janše, ki so leteli name osebno in na SLS", piše med drugim v sporočilu Janez Podobnik.

Vilenica - Kraški srednjeevropski praznik

V soboto, 13. septembra se je v jami Vilenica pri Lipici na Krasu sklenila dvanajsta mednarodna literarna prireditev, katere vrhunc je podelitev nagrad avtorju, čigar dela s posebno estetsko prepričljivostjo izražajo človeške in kulturne izkušnje narodov "od Baltika do Jadrana, od Berna do Beograda". Devetčlanska žirija, ki jo je vodil pesnik Veno Taufer je letošnjo vileniško nagrado prisodila slovaškemu prozaistu Pavlu Vilikovskemu. Kristal Vilenice '97 pa je dobila švicarska pisateljica Nicole Muller za prozno besedilo "Sušno obdobje".

Janša in Peterle obsojata SLS, da izsiljuje

Slovenska ljudska stranka (SLS) vztraja, da bi prišlo do sporazuma za skupnega kandidata pomladnih strank za predsedniške volitve le, če bo ta iz njihovih vrst. Janša in Peterle sta dejala, da ne bosta privolila v cinično izsiljevanje SLS. Janez Janša je dejal, da so ves čas, tudi potem, ko so podpisali pogodbo (SKD, SDS in SLS) potekali tajni pogovori med Podobnikovo Slovensko ljudsko stranko (SLS) in Drnovškovo Liberalno demokracijo (LDS). Na teh sestankih se je rodila sedanja koalicija. Dejstvo je, da je dejal janša, da je Janez Podobnik za Kučanov štab naravnost idealen kandidat, saj Kučana v nobenem primeru ne more premagati. Janez Podobnik ne more združiti glasov volilcev, ki so glasovali za stranke slovenske pomladi. Tudi Lojze Peterle se je na tiskovni

Učinkovito zdravljenje sive mrene

V soboto in nedeljo, 13. in 14. septembra je v Portorožu potekala prva slovenska šola očesne kirurgije, v okviru katere želijo čim več očesnih kirurgov naučiti nove operativne tehnike odstranjevanja (zdravljenja) sive mrene. Glavni organizator in vodja šole je dr. Vladimir Pfeifer, predstojnik operacijskega

oddelka ljubljanske očesne klinike. Gre za metodo, ki jo uporablja že več priznanih kirurgov.

V Glasu Slovenije smo pred nekaj meseci predstavili strokovnjaka očesne kirurgije

dr. Stana Franksa
iz Sydneya
Telefon:
02- 9726 6888

Srednjeveški dan na Ljubljanskem gradu

Organizator je prireditev prestavil na 21. september, ko bo obiskovalce pripravil kulturni program, poskrbel pa tudi za zabavo. Ljubljjančanke in Ljubljjančani pa se bodo tega dne ponovno oblekli v slogu srednjega veka in nostalgično obujali tiste lepe čase...

Argentinska gospodarska delegacija v Sloveniji

Gospodarska zbornica Slovenije organizira za 22. septembra poslovno konferenco, na kateri se bodo zainteresirana slovenska podjetja srečala z argentinskimi partnerji.

Denacionalizacija in Cerkev

Stranka ZLSD (Združena lista socialdemokratov) zahteva, da se vprašanje denacionalizacijskega zakona uvrsti na dnevni red že v septembri in se ne strinja z dogоворom dr. Janeza Drnovška in Cerkev, da bi se o njenem premoženju razpravljalo šele konec oktobra. ZLSD je proti vrnitvi cerkvenega premoženja Cerkvi.

Podobnik prehitel Kučana - z avtomobilom

Na cesti iz Celja proti Ljubljani se je te dni zgodil nenavadni protokolarni dogodek. Predsednik države Milan Kučan se je z uradnim spremstvom v službenem avtu na službeni poti peljal proti Ljubljani, ko ga je dohitel drugi službeni avto, v katerem je sedel podpredsednik vlade Marjan Podobnik. Ukaz podpredsednika vlade Podobnika je bil jasen - naprej, mimo predsednika! To je vsekakor precedens v kratki zgodovini sodobne slovenske politike.

Svetovni slovenski kongres: Italija naj poravna krivico Slovencem

Dr. France Bernik, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa (SSK), je predstavil resolucijo, s katero poziva slovensko vlado, naj od italijanske zahteva popravo krivic, ki so bile storjene nad Slovenci pod Italijo vse od prve svetovne vojne naprej.

Glas Slovenije - sponzorji:
The Voice of Slovenia -
Sponsors:

Volitve za predsednika Republike Slovenije bodo 23. novembra

Voli se po večinskem sistemu: izvoljen je kandidat, ki dobi več kot polovico glasov veljavnih glasovnic. Volili bodo tudi 40 državnih svetnikov.

100. obletnica pisatelja Janka Kersnika

Na Brdu pri Lukovici so proslavili 100. obletnico smrti pisatelja Janka Kersnika. Na slovesni akademiji je spregovoril predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) dr. France Bernik, ki je dejal, da nas evropska izkušnja uči, da je zgodovina bistvena sestavina sodobnosti in njene istovetnosti. Kersnik to izkušnjo v cletoti potrjuje. V njeni luči se nam kaže kot človek 19. stoletja in hkrati kot naš sodobnik. V šoli na Brdu so odprli stalno razstavo o delu in življenju Janka Kersnika.

Predstavili knjigo dveh avtorjev

V Narodni galeriji v Ljubljani so predstavili knjigo dveh avtorjev z dvojnim naslovom *Zarja časa Borisa A. Novaka in Mit v sliki in besedi* Lidije Tavčar. V delu se srečujejo upesnjeni miti Novaka in strokovna razlagra grško-rimske mitologije. Avtorja sta izhajala iz mitoloških prizorov na desetih slikah - oljnih iz stalne zbirke Narodne galerije ter fresk z nekaterih slovenskih gradov, ki so nastale v 17. in 18. stoletju.

V resoluciji tudi piše, da bi se morala vlada bolj zavzemati za zaščito Beneških Slovencev, še posebej, ker je v proceduro v italijanskem parlamentu vložen zakon o celoviti zaščiti slovenske manjšine v Italiji. Obravnavanje Slovencev v Videmski pokrajini kot "nekega slovanskega plemena" je nesprejemljivo in žaljivo. Ker je SSK nadstrankarska organizacija, ne bo podprla nobenega kandidata za predsedniške volitve v Sloveniji.

Preveč smrti

V Sloveniji nenehno govorijo o tem, da je pri njih premalo rojstev. Zakaj nihče ne ugotovi zakaj je preveč smrti, kajti leta 1994 je v Sloveniji umrlo na sto tisoč prebivalcev dvesto ljudi (ali štiri tisoč Slovencev na leto) več kot v Evropski uniji, čeprav ima ta v povprečju višjo starostno strukturo prebivalstva.

Rent-a-phone

Mobil je za turiste, poslovneže in druge uvedel rent-a-phone. Obiskovalci lahko najmejo analogni mobilni telefon ali GSM in naročniške kartice. Za najem je treba odštetiti od 350 do 450 tolarjev na dan, priključek najetega telefona v Mobitelovo omrežje in s tem tudi v svetovni telekomunikacijski sistem pa naj ne bi trajal več kot 90 minut. Analogni mobilni telefon je mogoče uporabljati v Sloveniji in na Hrvaškem, digitalnega pa v 26 evropskih državah ter v Singapuru in Libanonu.

Zveza kulturnih organizacij (ZKO) Slovenije je razpisala literarni natečaj za 19. srečanje avtorjev drugih narodov in narodnosti, ki stalno ali začasno živijo v Sloveniji in ustvarjajo v svojem materinem jeziku. Srečanje bo v novembру v Mariboru.

Šport Šport

Rafting

Harare, 14. septembra – Ekipa Camel Slovenia, ki jo sestavljajo člani rafting kluba Bober iz Ljubljane je v močni konkurenči osvojila naslov najboljše posadke na svetu. Na reki Zambezi v Zimbabveju so zmagali že tretjič zapored in dobili v trajno last prehodni pokal Camel White Water Challenge.

Kolesarjenje

Kolesar radenske Roga Sašo Sviben je na dirki Po Poljski dosegel izjemen uspeh, v skupnem seštevku je tretji.

Motokros

Nismes, 14. september – Na jubilejni 50. Lovoriki narodov v motokrosu je pred 40.000 gledalci slovenska reprezentanca ponovila lanski izjemni največji uspeh in med 32 ekip-

Uspešna Krka Zdravilišča

Krka Zdravilišča so prejela certifikat kakovosti po mednarodnem standardu ISO 9001, ki je prvi tak v Sloveniji in eden redkih na svetu za opravljanje zdravstvenih dejavnosti. Krka Zdravilišča so ga prejele za opravljanje zdravstvenih, hotelskih in gostinskih dejavnosti v Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah ter Strunjanu in v Hotelih Otočec.

Prvi zasebni kirurški sanatorij

Kirurški sanatorij, ki raste sredi Rožne doline v Ljubljani, ni presenečenje le zaradi "zasebnosti", ampak tudi zaradi tega, ker bo Slovenija dobila bolnišnico, ki si jo lahko privoščijo le tisti z globokimi žepi.

Po poteh stare Karantnije v Slovenski Bistrici

Strokovno ekskurzijo je 13. septembra vodil bistriški rojak Ferdo Šerbelj, kustos ljubljanske Narodne galerije. V Avstriji bodo obiskali Krnski grad, središče karantanskih vojvod, crkev Gospe Svetе na Gospovskem polju, romansko cerkev v Krki, Osoje in Osojsko jezero.

Ljubljana prestolnica čebelarjev leta 2003

Leta 2003 bo Ljubljana prirediteljica 38. mednarodnega čebelarskega kongresa Apigres. V belgijskem Antwerpnu se je za Slovenijo kot najboljšo kandidatko odločilo 21 držav.

ami zasedla 12. mesto. Zmagala je Belgija.

Nogomet

Maribor – Nogometni Primorja so v derbiju 7. kola dosegli proti Mariboru Teatanic tesno zmago in pomembne tri točke v boju za naslov državnega prvaka. Mariborčani niso imeli sreče s sodnikom, manjkalo pa tudi ni vroče krvi med gledalci, ki so hoteli v 58. minutni začagni zastavo Nogometne zvezde Slovenije, ves štadion pa je soglasno zahteval menjavo celotne uprave z Žaljkom Fundakom na čelu....

Vse kaže da se približujejo velike spremembe v upravi in pri moštvu Mariborčanov.

Prvi koraki do Nobelove nagrade

Slovenski študent Simon Rankel je na petem mednarodnem natečaju *Prvi korak do Nobelove nagrade* za fiziko dobil častno diplomo. V konkurenči 304 udeležencev iz 40 držav je Rankel dobil visoko priznanje za raziskovalno delo *Merjenje hrupa v šolah*.

Prag revščine v slovenski družbi

Mednarodna primerjava Slovenije z drugimi državami glede na nacionalno mero revščine (socialna revščina), kaže, da ta znaša 13,6 odstotka. Za Slovenijo so Francija, Irska, Velika Britanija, Španija, Grčija, Italija in Portugalska. Revna slovenska gospodinjstva imajo naslednje socialno-ekonomske značilnosti: gre za samska gospodinjstva - človek, starejši od 65 let, starejši zakonce brez otrok ali samske roditelje z otroki, starimi nad 16 let, za gospodinjstva, kjer ni nihče delovno aktiven, za gospodinjstva, ki živijo v zasebnem stanovanju, v najemniškem razmerju, intd.

Vredno je vedeti...

Socialno zavarovanje za zdomec oziroma povratnike iz Avstralije, z avstralsko pokojnino, ki bi želeli živeti v Sloveniji, znaša 48 DEM mesečno za zakonski par. Sicer si pa lahko vsak tudi zagotovi dodatno zavarovanje za nadaljnji 20 DEM mesečno. I.B.

Med bivanjem v Sloveniji sta Ivanka in Tone Bulovec obiskala Pediatrično kliniko v Ljubljani, kjer stoji v avli velika koala - darilo Glasa Slovenije

DELO
Pravica voditi

Tečajnica Banke Slovenije

*Srednji devizni tečaj
(15. septembra 1997)*

Država (enota)	tolarjev
Avstralija (1 AUD)	118,0404
Avstrija (100 ATS)	1324,0349
Francija (100 FRF)	2771,8078
Hrvaška (100 HRK)	2624,0023
Italija (100 ITL)	9,5478
Japonska (100 JPY)	136,0653
Kanada (1 CAD)	118,0543
Nemčija (100 DEM)	9317,6275
Švica (100 CHF)	11276,2860
V. Britanija (1 GBP)	263,4652
ZDA (1 USD)	164,4095

Glas Slovenije - sponzorji:
The Voice of Slovenia -
Sponsors:

Impact International
Pty. Limited

Niko Krajc

Mediji

v Sloveniji

Piše Ivanka Bulovec

STA - Slovenska tiskovna agencija

Kaj je STA?

Slovenska tiskovna agencija je nacionalna agencija v večinski lasti države, ki posreduje svoje servise informacij domači in tujim javnosti. STA zaposluje 30 redno zaposlenih in 30 honorarnih sodelavcev.

Zgodovina STA

Slovenska tiskovna agencija je posredovala prvo vest 20. junija 1991, le pet dni pred razglasitvijo samostojne in neodvisne Republike Slovenije in agresijo tedanje zvezne vojske na mlado državo. Vse od takrat je uspešno rasla in se razvijala ter postala verodostojen servis domačim in tujim medijem. Od 1992 je STA članica Evropskega združenja nacionalnih tiskovnih agencij in ima vzpostavljeni zveze ter izmenjavo servisov z vrsto nacionalnih tiskovnih agencij, med drugimi z APA (Avstrija), AP (ZDA), ATA (Albanija), Ansa (Italija), AFP (Francija), dpa (Nemčija), Hina (Hrvaška), Irna (Iran), MTI (Madžarska), MPB (Makedonija), TASR (Slovaška), Tanjug (ZRIJ), Rompres (Romunija), Xinhua (Kitajska). Od leta 1994 ima STA stalno dopisništvo v Bruslju, od leta 1996 so dostopni tudi na Internetu (Op.u.: tudi Glas Slovenije se med drugim poslužuje Internetovih STA informacij).

Dnevni biltan STA je namenjen hitri in jednati informiranosti zainteresiranih o dogajanju doma in po svetu o pisanju domačih in tujih medijev in o prihodnjem dogajanju doma in po svetu.

Pomembnejši naročniki servisov STA:

Delo, RTV Slovenija, Dnevnik, Večer, Radio Ognjišče, Pop TV, Primorski dnevnik, Ra-slovenski program Trst, ORF - slovenski program Celovec, Svobodna Slovenija - Buenos Aires, Murski val, Studio D Novo mesto, REUTERS, AFP, Veleposlaništva v Ljubljani in na Dunaju, Ministrstvo za zunanjne zadeve, Frankfurter Allgemeine Zeitung.

Načini prenosa servisov STA:

- modemski prenos
- Internet
- elektronska pošta
- faks
- /Informacije iz STA/

Podatki Inštituta za raziskave medijev "Mediana" - Ljubljana

V Sloveniji je registriranih 115 tisoč medijev, 36 TV programov in 48 radijskih postaj.

Slovenija porabi za medijsko oglaševanje oziroma za reklame skupno 172 milijona DEM letno (n.pr. prva stran v *Delu* stane 14.000 DEM).

Več ljudi bere mariborski *Večer* kot *Delo*. Revijo *Zdravje* bere od 600 anketiranih 550 oseb.

Med TV programi zaseda prvo mesto *TV SLO 1*, za njoo *POP* kanal in nato *A-kanal*.

Med mladino ima, presenetljivo, več bralcev tednik *MAG* kot tednik *Mladina*.

Three return flights a week from Sydney and Melbourne to Vienna and Ljubljana.

Slovenia Travel/Donvale Travel congratulate LAUDA AIR for introducing BOEING 777 on the Australia-Europe service.

For all your bookings contact:-

Eric or Ivan Gregorich

Slovenia Travel/Donvale Travel

1042-1044 Doncaster Road

EAST DONCASTER VIC 3109

Ph. (03) 9842 5666

Licence No. 30218

Ne pozabite da je že od leta 1952 ime Gregorich dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

Lauda-air

Lauda Air was given above-average ratings in a customer survey carried out by the British Australia specialist "Austravel". Among over 20 airlines surveyed, Lauda Air took first place in two categories: the quality of catering and value for money provided by Lauda Air were both rated as excellent by the majority of those taking part in the survey. The overall result showed Lauda Air in third place behind Singapore Airlines and Cathay Pacific.

As part of a drive to further improve its response to customer needs, the British Australia specialist "Austravel" developed a questionnaire to assess the quality of service offered on airlines flying to Australia. The survey covered the categories "helpfulness of crew", "quality of catering", "comfort of seats", "quality of inflight entertainment" and "value for money".

Lauda Air took first place before Singapore Airlines and Air New Zealand in the "quality of catering" category and before Singapore Airlines and Britannia Airways in the category "value for money".

Furthermore, the overall result showed Lauda Air in third place behind Singapore Airlines and Cathay Pacific.

Petdeseta obletnica epohalnega dogodka priključitev Primorske k Sloveniji

Mirovna pogodba med Italijo ter zavezniškimi in pridruženimi silami (ZDA, Sovjetska zveza, Britanija, Francija in še 17 držav z vseh celin, med njimi tudi nekdanja Jugoslavija) je bila podpisana 10. februarja 1947 v Parizu, mednarodno-pravno pa je postala veljavna 15. septembra 1947. Z njo je Italija izgubila suverenost nad vsemi ozemljji na vzhodni obali Jadranskega morja, ki jih je pridobila v skladu z določili londonskega pakta iz leta 1915 in rapalske pogodbe, ki sta jo leta 1920 sklenili Italija in kraljevina SHS.

Suverenost nad omenjenimi ozemljji (Primorska, Istra, Reka, Zadar, Lastovo, Lošinj in Cres ter nekateri otočki v Kvarnerju in Dalmaciji) je bila prenesena na Jugoslavijo oziroma na njeni federalni entiti Slovenijo in Hrvaško ter na Svobodno tržaško ozemlje (STO), ki naj bi po načrtih zahodnih velesil igralo vlogo neodvisne tamponske države med Italijo in Jugoslavijo. STO je bil razdeljen na cono A pod zavezniško vojaško upravo (Trst z ožjo okolico) in cono B pod jugoslovansko vojaško upravo (območje od Kopra do reke Mirne z obalnim območjem severozahodne Istre). Temeljni razlog za nastanek STO je bil strateški interes ZDA in vsega Zahoda, da se prepreči ozemeljska širitev socialistične Jugoslavije proti zahodu - ne gre pozabiti, da je rajnka jugoslovanska država pred pol stoletja veljala za najzvestejšo zaveznicu Staljinove SZ - kar je razumljivo, če upoštevamo, da je komunistična velesila takrat pospešeno širila meje, države vzhodno od železne zaves pa nasilno spreminjala v svoje poslušne satelite.

Leta 1954, potem ko je postalo jasno, da STO ne bo zaživel na skupna država na njegovem ozemlju živečih Slovencev, Italijanov in Hrvatov, in ko je Jugoslavija po sporu z Informbirojem leta 1948 de facto postala pridružena članica zahodnega vojaško-političnega

Zgodovinski pomen priključitev Primorske Sloveniji je izjemen: z njim sta se državno ozemlje in prebivalstvo Slovenije povečala za slabo četrino, Slovenija pa je dobila dostop do Jadranskega morja in s tem precejšnje možnosti za prometni in gospodarski razvoj. Onkraj novo zarisane meje so sicer ostali naši rojaki na Tržaškem, v Furlaniji, Reziji in Kanalski dolini, vendar se je slovenska zahodna meja precej približala zahodnemu langobardskemu limesu, ki že 1300 let ločuje slovansko in romansko prebivalstvo v alpsko-jadranskem prostoru.

bloka, je bilo ozemlje STO s tako imenovano spomenico o soglasju razdeljeno med Italijo in Jugoslavijo. Kot meja med njima ni bila potrjena demarkacijska črta premirja med vojskama, ampak je bila ta rahlo popravljena, tako da je Jugoslavija poleg celotnega območja cone B STO dobila tudi manjši del cone A.

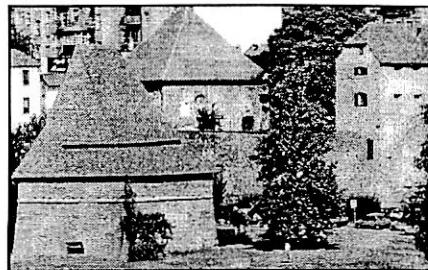
Velike sile so razmejitev med jadranskima sosedama štele za dokončno in ne le začasno rešitev, kot nenehno ponavljajo italijanski irredentisti. To potrjujejo tudi diplomatske note, ki so jih vlade ZDA, Britanije in Francije ob tej priložnosti poslale Beogradu in Rimu; v njih so med drugim izrecno sporočile, da ne bodo več podprtne nobenih ozemeljskih zahtev Italije in Jugoslavije, ki ne bi bilo v soglasju z novo razmejitvijo.

Italija je šele z osimsko pogodbo leta 1975 uradno priznala novo mejno črto. Italijanska skrajna desnica in združenja optantov kljub temu še danes niso opustili obrabljenje teze, da je bilo vse le "nesramna diktatura".

/Marko Osolnik, NEDELO/

Judje pod Slovenci

Na svetu živi okrog 14 milijonov Judov, od teh približno tretjina ortodoksnih. Njihova "skrivnost" in "odmaknjeno" naeni ter stereotipi o denarni podjetnosti in iznajdljivosti na drugi strani jih postavljajo v središče zanimanja še danes...

Maribor -sinangoga in židovski stolp

V srednjem veku je bilo judovsko prebivalstvo v Sloveniji dokaj vplivno in prepoznavno. Na začetku tega stoletja je v Sloveniji živelokrog tisoč Judov (predvsem v Prekmurju, v Ljubljani jih je bilo približno sto, v Gorici pa okrog petdeset), zdaj jih je le še 81, ki so člani Judovske skupnosti Slovenije. Ta se bori za golo preživetje.

Status Žvez judovskih občin v nekdanji Jugoslaviji je bil nedefiniran, le slovenska judovska skupnost je bila registrirana kot verska skupnost (drugod le verske sekcije). Formalno pravno nasledstvo ima v judovski občini Lendava, ki je bila ustanovljena leta 1701. Na območju Slovenije sta pred drugo svetovno vojno delovali občini v Lendavi in Murski Soboti, kjer so imeli rabina.

Med vojno je bilo v nemških koncentracijskih taboriščih pobitih 387 Judov iz Slovenije, vrnilo se jih je le petnajst.

Danes živi v Ljubljani več kot polovica v Sloveniji živečih Judov, tu deluje tudi edina judovska občina. Preostali živijo na Štajerskem in v Prekmurju. V Sloveniji pa ni niti enega rabina, predvsem ne zato, ker ga ne morejo plačevati.

Od leta 1990 zanje skrbi "dušni pastir" v Trstu. Slovenski Judje niso bogati, večina jih ima srednjo izobrazbo.

Slovenska judovska skupnost, ki ji predseduje dr. Roza Fetig-Švarc, bo ta mesec izvolila novo vodstvo.

Judovske korenine so zelo močne na Štajerskem, kjer je ohranjena edina sinagoga v Sloveniji (v Mariboru), ki pa že dolgo ne služi več svojemu namenu. V srednjem veku je bila kar četrtna Maribora judovska.

Zdaj država hiti z obnovo sinagoge, saj bo v Mariboru sredi oktobra mednarodni simpozij o srednjeveških judovskih skupnostih in njihovi kulturni dediščini v Srednji Evropi, ki ga organizirajo mariborska univerza, mestna občina in pokrajinski arhiv. V 19. stoletju je bilo prebujoče se slovensko razumništvo do židovstva precej nerazumevajoče in pogosto celo sovražno. Zlasti klerikalci so zavračali liberalen odnos do židovske vere in idejo o enakopravnosti Židov, zaslediti pa je mogoče tudi nevarna antisemitska razmišljjanja Josipa Vošnjaka.

Anton Mahnič je opozarjal na "kvarni vpliv židovstva v gospodarstvu, šolstvu, politiki in na drugih področjih", Žida pa je primerjal s pijavko. Mahnič je celo odkrito podpiral antisemitizem.

Krščanski socialist Janez Evangelist Krek je bil podobno neizprosen: "Židje so razkrnjajoči element krščanske družbe", je menil.

Liberalec Ivan Tavčar ni bil boljši. Kot predsednik Jugoslovanske demokratske stranke je bil zaslužen za sprejem posebne resolucije proti Židom (1929).

Tudi Ivan Cankar se je nalezel antisemitizma: v povesti Krčmar Elija je za simbol zle moči uporabil - Žida.

Mnogi časopisni članki, zlasti v tedanjem *Slovencu*, so nasedali ideji o svetovni židovski zaroti...

Morebiti se lahko potolažimo vsaj z našimi pesniki, ki do Židov niso bili nestrnpi. Dr. France Prešeren nam rešuje čast: v baladi *Judovsko dekle* opeva ljubezen do lepe Židinje.

In danes? Židje menijo, da jih komunisti skušajo nadzirati in da bi se slovenska država moralna Judom opravičiti za komunistično preganjanje. Eden izmed njihovih voditeljev opozarja, da se Miljanu Kučanu ni zdelo vredno položiti venca na spominsko slovesnost ob 50. obletnici holokavsta. Predstavnikov skupnosti tudi ni povabil v državno delegacijo, ki je obiskala Auschwitz ob 50-letnici osvoboditve taborišča.

/Ivan Puc, Dejan Steinbuch, Silvester Šurla, MAG/

Slovenčina v Evropi že na 34. mestu - sodi med manj kot 5% največjih jezikov sveta

Spoznanje, da je več kot desetin jezikovnih skupnosti širom sveta manjših od slovenske, bi moralo prej dvigati našo samozavest kot pa vzbujati manjvrednostne občutke. Slovenčina je v Evropi med 76 v literaturi navedenimi jeziki na 34. mestu in torej še zdaleč ne spada med najmanjše jezike Evrope, marveč kar v zlato sredino. V svetovnem merilu pa bo za mnoge presenečenje še večje: Vseh jezikov je kakih 3000 do 5000, med vsemi pa je manjših od slovenskega 95 odstotkov. Slovenčina torej sodi med manj kot 5 odstotkov največjih jezikov sveta. Po številu govorcev je od slovenčine večjih le 144 jezikov, vseh, ki jih govoriti nad milijon ljudi, pa je le malo več kot dvesto.

Govoriti o velikih in majhnih jezikih je problematično, saj tako klasifikacija nehote vključuje tudi vrednostni vidik, ne samo količinskega, kar pa je za tako imenovane male jezike lahko zelo krivično. Slovenčina je v primerjavi z angleščino, ruščino, nemščino, francoščino, arabščino, kitajščino in še nekaterimi drugimi jeziki res razmeroma majhen jezik, vendar zgolj po številu ta jezik uporabljači govorcev, nikakor pa ne po svojih izraznih zmožnostih, ki niso praktično nič manjše kot pri jezikih z večmilionskim zaledjem.

/Viktor Majdič - Delo/

Jezik	Št. gov. v 16. st. (v mio.)	Št. gov. v 19. st. (v mio.)	Povečanje št. gov. od 16. do 19. st.	Št. gov. v 20. st.		Povečanje št. gov. od 16. do 20. st.	
				v Evr.	v svetu	v Evr.	v svetu
franc.	14	32	129%	60	-	329%	-
nem.	12	30	150%	95	-	692%	-
ital.	10	25	150%	60	-	500%	-
špan.	9	26	189%	35	207	289%	2200%
angl.	5	20	300%	60	290	1100%	5700%
rušč.	3	31	933%	120	154	3900%	5033%
slov.	0,5	1,2	140%	2	-	300%	-

Iz semena pa bo lipa zrasla

Knjige pravljic iz Porebja na Madžarskem, prvi iz slovenskega zamejstva v zbirki Glasovi, podaja roko podobna knjiga s Koroške onstran meje s pomenljivim naslovom *Iz semena pa bo lipa zrasla*. Gre za izredno dragoceno delo, ki se ga je lotila Martina Piko, mlada slavistka in etnologinja, ki je končala študij na dunajski univerzi. Nase je prevzela težko delo transkribiranja gradiva, ki so ga nekaj desetletij zbirali za slovenski program celovškega radia Helmut Hartmann, prof. Janko Messner, Valenin Polanšek, dr. Pavle Bablatnik in drugi. Krščanska kulturna zveza v Celovcu je pred leti prejela to gradivo s pravico do uporabe v znanstvene namene. S pričujočo knjigo iz zbirke Glasovi je število v njej zbranih in objavljenih folklornih pripovedi doseglo skupaj 3.332 enot in od tega se med njimi že pojavljajo variante, ki dokazujo nekdanjo polnost slovenskega etničnega ozemlja in danes še vedno navzočo živost slovenskega kulturnega prostora.

/dr. Marija Stanonik, Slovenske brazde/

Slovensko društvo Sydney

Slovenian Association Sydney

40th Anniversary

Saturday 27 th September 1997

The official opening

- 9.00am - 4.00pm Indoor sporting competitions
- 9.00am - 4.00pm Outdoor sporting competitions
- 12.00pm Static Cultural display of Arts and Crafts
- 12.00pm Historical display of the SDS
- 12.00pm - 3.30pm Afternoon musical entertainment with harmonicas/exhibition of harmonicas
- 4.00pm - 6.00pm Official 40th Anniversary program
- Opening of Preseren Park, Mali Prešeren dance group, Drama group, Performances etc
- 6.00pm - 7.30pm Dinner for invited guests in the dining room, other guests, hall or outdoors
- 7.30pm - 12pm Dancing to the lively music of "Veseli Gorenjci"

*

Sunday 28th September 1997

- 9.00am - 4.00pm Indoor sporting competitions
- 9.00am - 4.00pm Outdoor sporting competitions
- 12.00pm Static cultural display of Arts and Crafts
- 12.00pm Historical display of the SDS
- 12.00pm - 6.00pm Children's activities set outdoors
- 2.00pm - 3.30pm Potica baking competition
- 2.00pm - 8.00pm Special Entertainment
- The Spectacular Eddie Young Blood performs two 30 minutes Elvis tributes supported by two stunning female support singers and a live show band which will also feature the gorgeous Sharon Calabra.

*

Sports program:

Shooting Competition, Dart Competition, Tennis Competition, Bocce(Balinanje) Competition

*

Entry includes free special commemorative badge
Entry fee covers Saturday and Sunday

Pensioners \$6.00, Members \$ 8.00, Non-members \$ 10.00

Booking essential - please contact the SDS

**2/10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164
Phone : (02) 9756 1658
Fax: (02) 9756 1447**

Po svetu

FILIPINI in INDONEZIJA

Na Filipinih bo od 4. do 7. decembra 1997 slovenska razstava. Gospodarska zbornica Slovenije bo tja pripeljala gospodarsko delegacijo in organizirala poslovno konferenco in predstavitev slovenskega gospodarstva in Slovenije kot odskočne deske za sodelovanje z državami Srednje in Vzhodne Evrope.

LEPOGLAVA

V hrvaškem mestu Lepoglava se je 12. septembra začel čipkarski festival, na katerem so predstavljene tudi čipke iz Slovenije. Razstavljeni so bile čipke iz Lepoglave, Sveti Marije na Muri in otokov Hvar ter Pag pa tudi čipke iz Idrije, Železnikov in Žiri.

BELO HORIZONTE - SAO PAOLO

Na pobudo častnega konzula Slovenije v Braziliji Štefana Bogdana Šaleja in predsednika Zveze Slovencev Brazilije Vladimira Ovce ter s pomočjo slovenskega Ministrstva za kulturo sta potekala dva tečaja slovenskega jezika, v Belo Horizonte in v Sao Paolu - prvič v zgodovini izseljevanja Slovencev v to deželo. Tečaja je vodila mag. Rada Lečič, sicer lektorica slovenskega jezika na univerzi La Sapienza v Rimu.

TRST

Ko so v Novi Gorici proslavljali priključitev Primorske k Sloveniji, so istrski in dalmatinski optanti na glavnem trgu v Trstu na javnem zborovanju izstavljeni račune Ljubljani, Zagrebu

Iz Argentine poroča

LONDON LJUBLJANA

Odšli sta v enem samem tednu...

Princeso Diano so pokopali z vsemi državnimi častmi v soboto, 6. septembra. To je bil dan, ko je svet enostavno "obstal" in žaloval. Princesa Diana je bila rojena 1. julija 1961 v Sandringhamu. Februarja leta 1981 se je poročila s princem Charlesom, in imela dva sinova Williama in Harryja. Zakon se je po dolgih zapletih končal leta 1996.

Tudi Slovenci so žalovali za ljudsko princeso

V britanskem veleposlaništvu v Ljubljani se je dolga vrsta ljudi vpisovala v knjigo žalosti, med njimi tudi soproga predsednika Milana Kučana Štefka Kučan, ki je ena izmed redkih Slovenk, ki je imela priložnost princeso tudi spoznati. Srečala jo je maja 1995 v Londonu ob 50-letnici konca II. svetovne vojne. Slovenija je kopije posvetil послala kraljevski družini v Anglijo, knjiga pa je ostala na britanskem veleposlaništvu.

in Rimu zaradi izgubljenih dobrin v krajih rojstev in prebivanja. Oglasili so se spet nasprotniki zaščitnega zakona za Slovence, izrazili so nezadovoljstvo zaradi meje in zahtevali preštevanje Slovencev. Pritoževali so se tudi zaradi represivnih ukrepov takratnih jugoslovenskih oboroženih sil nad nacifašističnimi kolaboranti. Od italijanske vlade so zahtevali težke milijarde lir, da bi bile pripravljene za nastop na istrskem trgu nepremičnin. Italijanska vlada, sprva zelo naklonjena Slovencem, ki so v veliki večini glasovali zanjo, pa je pred kratkim celo financirala film "Porzus" - imenovan po kraju, kjer so se spopadli italijanski "levi" in "beli" partizani" - v katerem je italijansko odporniško gibanje prikazano kot žrtev slovenske agresivne teritorialne politike, češ da so borci IX. korpusa hoteli razširiti Slovenijo vse do Tagliamenta.

Mirko Vasle

Te dni je na obisku v Argentini oktet *Vrtnica* iz Nove Gorice. Nastopa po raznih slovenskih domovih, posebno med primorskimi rojaki. Nastopali bodo tudi v Uruguayu in Braziliji. Oktet spremljajo med drugim časnikar Primorskih novic, predstavnik MIP-a, finančni vodja ter predstavnica Gospodarske zbornice Slovenije ter Slovenske izseljenske matice.

V Buenos Airesu je bil 9. Mednarodni kongres ultra zvoka v medicini. Sodelovalo je 60 držav iz vsega sveta, med njimi tudi Slovenija. Slovenski predstavniki: dr. Marjan Skalicki, dr. Jelka Gorišek, dr. Borut Gorišek, dr. Zmago Turk, dr. Dušica Turk ter dr. Marjan Hojs. Vsi delajo v mariborski bolnišnici, ki je zibelka ultra zvoka v Sloveniji, saj deluje na svetovni ravni.

Elton John to Diana

Ballad "Candle in the Wind"

*GOODBYE England's Rose;
May you ever grow in our hearts.
You were the grace that placed itself
Where lives were torn apart. You called out to our
country,
And you whispered to those in pain.
Now you belong to heaven,
And the stars spell out your name.
And it seems to me you lived your life
Like a candle in the wind;
Never fading with the sunset
When the rain set in.
And your footsteps will always fall here,
Along England's greenest hills;
Your candle's burned out long before
Your legend ever will.
Loveliness we've lost,
These empty days without your smile.
This torch we'll always carry
For our nation's golden child.
And even though we try,
The truth brings us to tears;
All our words cannot express
The joy you brought us through the years.
Goodbye England's rose,
From a country lost without your soul,
Who'll miss the wings of your
compassion
More than you'll ever know.*

KALKUTA

V hiši Misijonark Ljubezni v Kalkuti so v soboto, 13. septembra položili k večnemu počitku 87-letno mater Terezijo, ustanoviteljico reda, Albanko, rojeno v Skoplju. Državnih pogrebnih slovesnosti, ki so trajale od 3.15 do 8.30 po evropskem času, se je na stadionu Netaji udeležilo več kot milijon ljudi, med njimi predstavniki vseh religij. Pokojnica je red Misijonark Ljubezni ustanovila leta 1950 v Indiji, da bi pomagala ubogim in bolnikom, leta 1979 pa je za svoje človekoljubno delo prejela Nobelovo nagrado. V redovni hiši v Kalkuti bodo odprli muzej, v katerem bodo na ogled dva dela sarja z modrima črtama, peresa, dnevnik, Biblia, kar je edina zapuščina matere Tereze.

INTERVJU

Mihaela Logar

Pogovarjal se je Marjan Peršič

Mihaela Logar

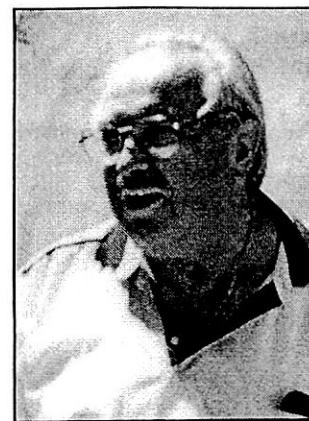
M.P.: Vi ste menda od osamo-svojivitev pa do sedaj že peta oseba v slovenski vladi, ki je odgovorna za odnose s Slovenci po svetu. Ali bo vaše delo na tem polju različno od dela oseb, ki so bile pred vami na tem mestu in ali imate morda kakšne načrte za spremembe?

M.L.: Težko je ocenjevati delo prednikov na tem področju, ker je bila situacija bistveno drugačna. Seveda se je situacija po tolikih letih od osamosvojitve spremenila in mislim, da imam boljše pogoje za delo in tudi za spremembe na tem uradu. Na vsak način lahko ugotovim, da je vrsta stvari odprtih, da so odločitve velikokrat osebne, da nimam nekih strokovnih podlag za posamezne odločitve in ravno to je tisto. Moje gledanje je, da čez nekaj let, ko bom odhajala iz tega urada, morajo biti stvari urejene in ne glede na to ali bo sekretar ali ne bo, tako kot se je sedaj zgodilo, da ga nekaj mesecov ni bilo, morajo stvari teči, morajo biti dogovorjene, storjene in urejene.

Tudi kadrovsko želim urad okrepiti. Kot veste ta trenutek šteje kakih sedem ljudi, da nimamo pokritih posameznih resorjev takot kot je treba in da rešujemo situacijo včasih čisto po gasilsko, po sili prilik. Imamo pa nekako dogovorjeno in tudi podpisano sestavo tega urada na 12 oseb. Nekaj problema pa je, ker je zaposlovanje v državnih službah omejeno, vendar ta trenutek dobivam s 1. septembrom enega uslužbenca, kot nadomestilo za enega, ki odhaja. Žal s 1. septembrom odhaja tudi ga. Lea Deželak, ki pokriva izseljenstvo in bo seveda potrebljeno tudi tukaj takoj poiskati nadomestilo, tako da bo sprememb precej.

V sami politiki za ta imenovanja pa je eno izmed merit to, kar se ne tiče toliko izseljencev temveč bolj manjšincev: ugotavljam, da včasih ni bilo nekih korektnih odnosov ali pa dogovorjenih odnosov med uradom in med uporabniki sredstev. To želim urediti, to se pravi, da kdor sredstva dobi, ta tudi odgovarja, da so sredstva korektno in ma-

Od srede julija pa do konca avgusta so v Sloveniji počitnice in najbolj neprimeren čas za opravke po uradih ali za kakršne koli domenke. Veliko število ljudi je odsotnih in pisarne so na pol prazne. Tudi z gospo Mihaelo Logar, ki je pred meseci prevzela od dr. Petra Venclja mesto vodje Urada za Slovence po svetu, sem se zato lahko sestal šele nekaj dni pred mojim povratak v Avstralijo. Prijazna gospa srednjih let, poslanka Slovenske ljudske stranke (SLS) v slovenskem parlamentu, mi je drage volje 20. avgusta naklonila dobro uro časa za pogovor, iz katerega sem za Glas Slovenije posnel sledeča vprašanja in odgovore.

Marjan Peršič
Foto: Ivanka Bulovec

ksimalno in pa tudi za odobrene namene porabljenja, da je tudi korekten odnos, to se pravi poročilo o uporabljenih sredstvih, dogovorih in jasnih odgovorih. No, nekajkrat se je tudi dogodilo, da smo kot Urad v bistvu financer nekaterih skupin - to je bilo ugotovljeno pri izseljencih - medtem pa organizacije, ki so proizvajalci, potem pozabijo omeniti, da se v bistvu vse proizvaja z našim denarjem. Mislim, da je to vse nekako v preteklosti in mislim, da ni prav, da se stvari tako dogajajo in urejajo, ker ima Urad svoj smisel, svoj prostor, da se pa premalo o tem ve, da se tudi delo in mesto urada premalo ceni.

M.P.: Pri zadnjih volitvah v slovenski parlament je bilo med izseljenci mnogo negodovanja glede prepoznega prejemanja volilnih informacij in glede prekratkatega roka za vrnitev volilnih dokumentov. Bo vlada v bodoče popravila to situacijo?

M.L.: Na vsak način. Kot predstavnica Urada za Slovence po svetu mislim, da sem zadolžena, da uredim stvar, ker to je dolžnost in pravica Slovencev po svetu. Če pa slovenski državljanji po svetu imajo pravico sodelovati na volitvah, jim moramo kot država, če imamo korekten odnos in upamo da ga imamo, tudi omogočiti normalen način volitev. Poznam ta problem, ker smo se ukvarjali tudi pri prejšnjih volitvah z njim.

M.P.: Letos bo Slovenija volila predsednika države. Ali bodo slovenski državljanji v inozemstvu sodelovali tudi pri teh volitvah?

M.L.: V tem primeru ste me dobili popolnoma nepripravljeno, ampak mislim, da je pravica za volitve enaka. Če ste slovenski državljan, imate enako pravico kot vsak slovenski državljan, ne glede na to kje živite. Če imate pravico voliti v parlament, imate pravico voliti predsednika. To je logika. Nikoli mi ni prišlo na misel, da v inozemstvu ne bi imeli pravice voliti na teh volitvah.

M.P.: Kakšen pa je položaj v primeru referendumu? Pri referendumu o spremembi načina volitev v parlament mi nismo bili udeleženi.

M.L.: Mislim, da so ta zakonska vprašanja z vaše strani pravilno postavljena. Moram pa priznati, da se moram o tem pozanimati. Sedaj pa se ne spomnim, da bi, tudi ko sem sodelovala kot članica parlamenta pri sprejemanju teh zakonov, bil kakšen pogoj

lokalno vezan, se pravi da to je pravica slovenskega državljanja. Obljubljam vam, da se bom pozanima za te stvari, seveda za nazaj se ne bo dalo nič popravljati, ampak mislim, da je vaše opozorilo pravilno. Če je prišlo do nepravilnosti, potem moramo poskrbeti, da nepravilnosti v prihodnje ne bo več. Če je Slovenija demokratična država, potem mora upoštevati razliko v mišljenju in vsak glas. Mislim, da gre za hude kršitve pravic državljanov Slovenije, če prihaja do nepravilnosti na tem področju. Mislim, da je čisto pravilna vaša ugotovitev in mislim, da smo mi sigurno tisti prvi naslov, ki se mora v vašem imenu pozanimati za to in stvar in jo tudi razčistiti in urediti. Ste bili prvi, ki ste me na to opozorili, tako da se bom takoj pozanimala.

M.P.: Slišal sem, da boste v septembru, ob prilici proslave 40-letnice Slovenskega društva Sydney prišli v Avstralijo. Boste obiskali samo Sydney ali tudi ostale kraje?

M.L.: Se opravičujem, toda v septembru ne bom mogla v Avstralijo, kajti letošnja jesen bo ena bolj vročih v slovenskem parlamentu. Obljubljam pa, da bom prišla ob prvi možnosti in ob istem času izrabljaj priliko in čestitam društvu, ki praznuje, ob njegovi 40-letnici. Po našem mnenju je to tako pomembno, da bi se morali udeležiti, no, žal tega ne morem storiti. Na vsak način, ko se bom odločila za pot v Avstralijo, bom takrat obšla čim več tega kar ne poznam.

M.P.: Avstralski Slovenci smo z ozirom na oddaljenost od Slovenije v posebno zahtevnem položaju. Se vlada zaveda tega in temu primerno nastopa?

M.L.: Mislim, da se zavedamo tudi položaja avstralskih Slovencev in pa statistike tega. Kot Urad za Slovence po svetu smo zadolženi, da določene stvari oziroma vaše probleme, rešujemo čim boljše. Tu nam pa zelo pomagajo vaša opozorila in tudi vaši predlogi, ki bi jih mi upoštevali, ker mislim, da so korektni odnosi, če vi svoje želje poveste in potem jih mi maksimalno poskušamo uskladiti. Bilo bi zelo nerodno, če bi mi potegnili kakšne poteze misleč, da je to za vas najboljše, vi pa s tistim ne bi bili zadovoljni. Tako kot sva se že pogovarjala o tem korektnem sodelovanju med Slovenci v Avstraliji in med našim Uradom. Potrebno je čim več sodelovanja, čim več pogovorov, čim boljše poznavanje problematike in problemov. Mislim, da smo na dobrati poti in da se bodo stvari korektno urejale.

NOVO GOJAKS MEATS small & Goods

*Doma pečeno
meso ob petkih
in sobotah ali po
naročilu*

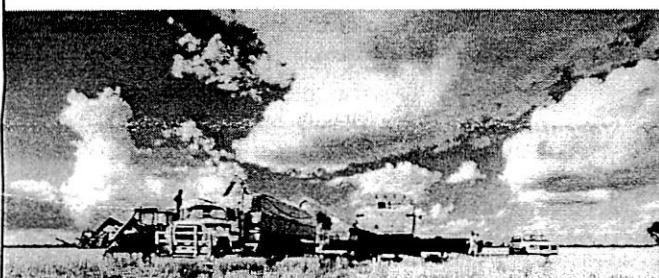
**Edina slovenska
mesnica v Sydneyu**

Še poznate okus dobre
domače kranjske klobase
ali krvavice?

Telefon: (02) 9747 4028

Pridite in se prepričajte!

220 Burwood Rd. Burwood NSW 2134

**HEALTHY FARM
HEALTHY MEAT**

**36 years in business
20 years in Cobram**

WHOLESALE

COBRAM
Phone: 0358 - 722115

CANBERRA
Phone: 06 - 295 1222

Klub Triglav

Vam nudi
društvene prostore
za poroke
in druge svečane
pričožnosti

19 Brisbane Road
St.Johns Park, NSW

Ph: 9610 1627 Fax: 9823 2522

ADMIRAL MOTOR INN

2965 - 2967 Gold Coast Highway
SURFERS PARADISE - QUEENSLAND
AUSTRALIA 4217

Motel and large 1,2,3 bedroom fully self-contained units
* 10 minutes walk to town centre
* 150 metres to beach
* centrally located to shops, transport etc.

AFFORDABLE WITH COMFORT

Your Resident Hosts
Murray and Franz Beric

Telephone / Facsimile:
(07) 553 98759
(I.S.D. + 61-7-553 98759)

ZNANI IN NEZNANI OBRAZI

Irena Stariha
žena, mati, učiteljica, urednica ASR

Piše Stanka Gregorič

Irena Stariha

Irena Stariha zveni tudi po telefonu tako kot v resnici: vsa polna zanosa in življenske energije. Petek? zasedena! Sobota in nedelja? sta 'out'! Ponedeljek? ne! Torek? sploh ne! Sreda? tudi ne! "Veste, peljem hčerki na učno-uro klavirja, na plavanje, na folklorne vaje v Slovensko društvo pa v cerkev... Ja, edino v četrtek zvečer smo vsi doma!"

V četrtek zvečer naju s Florjanom pot pelje do lepega sydneyskega predela West Pennant Hills, poraščenega z evkalipti in kdo ve s kakšnim drevjem še. Tu, kakih 15-20 kilometrov od Cityja sta si Mark in Irena Stariha ustvarila dom. Delovni dan družine se prične po avstralsko 'early in the morning' in konča po avstralsko 'late at night'. Kljub dolgem in napornem delovnem dnevu naju sprejmeta toplo in prisrčno; Irena pač z njej značilnim nasmehom, ki je kot slap, poln življenske radosti. Čeprav je ura šele okoli '8pm' sta deklici, šestletna Lana in osemletna Tara, že v postelji. Takšna disciplina naju prijetno preseneti, še bolj pa zaspano-ljubezniv pozdrav obej deklic, ko nam Irena odpre vrata njune sobe, ki je podobna sobi kakšne princese - vse je v belih pajčolanih.

Malce poklepetaamo o tem in onem, potem pa na delo: Irenina življenska pot?

"Rojena sem v Sloveniji, tri leta mi je bilo, ko smo prišli v Avstralijo... sem torej Avstralka in SLOVENKA!" poudari Irena in ne pozabi povedati, da bodo tudi njuni otroci oboje. Veliko bodo vedeli o Sloveniji. Morda ji celo uspejo načrti: s soprogom Markom in deklicama bi rada šla za eno leto v Slovenijo.

"Delam kot učiteljica predšolskih otrok." Mark skuha čaj in se nam pridruži. "Tudi jaz sem učitelj, moj predmet je tehnika, v povezavi z računalniki."

In kako se počuti Irena med starejšimi, to je prvo generacijo Slovencev?

"Nisem stara pa niti ne več tako mlada. Ko sem s starejšimi mi ni pomembno koliko so starci, ampak kaj mislijo in kako stare se počutijo. Rada pa se družim z mlajšimi."

Irena se rada spominja tistih čisto mladostnih dni, ko je pela pri ansamblu, kjer je tudi srečala svojega moža Marka, zdaj sta v zakonu že dobrih 13 let. Z Miriam Stariha sta nekoč imeli v Verskem središču 40-članski mladinski pevski zbor. Mladi so bili takrat zelo aktivni pa kljub temu:

"Takrat ni bilo veliko spoščovanja do nas mladih - do naše druge generacije Slovencev v Avstraliji. Starejši niso hoteli uvideti koliko dela smo naredili mladi... naša generacija je zaradi tega

Lep pozdrav
bralcem glasa Slovenije
Irena Stariha

šla proč od slovenskih organizacij. Za nas ni bilo prostora in možnosti kjer bi lahko tudi mi rekli svoje, zdaj pa je težko to generacijo dobiti nazaj."

Z Ireno Stariha smo se pravzaprav žeeli pogovarjati o reviji "The Australian Slovenian Review" (ASR), ki jo izdaja skupina druge generacije Slovencev v Sydneju v angleščini in izhaja štirikrat na leto.

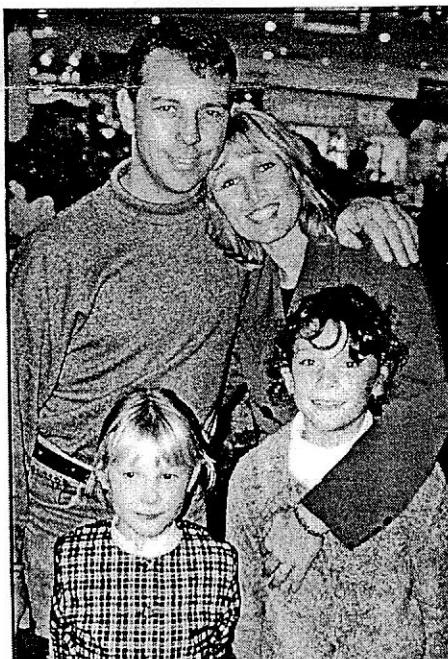
"Pri ASR nas je okoli trinajst, razdeljeni smo na tri skupine: 'Editorial', 'Administration & Marketing' in 'Public Relation'. Jaz sem v uredniški skupini 'Editorial', čeprav delamo timsko, mi pravijo urednica, ker koordiniram delo. Večkrat se najdemo in se dogovarjam kaj bo v naslednjih številki ASR."

In starost sodelavcev pri ASR? Najstarejši ima 40 let, drugi so pozni 30, najmlajši pa so stari okrog 30.

Na vprašanje kaj pravzaprav nudi ali kaj pomeni slovenski skupnosti ASR v Avstraliji Irena polna entuzijazma odgovor:

S to fotografijo je uredništvo Glasa Slovenije pripravilo presenečenje za Marka. Se še spominja? Ansambel Crni baron, 24. marca 1974, Mark Stariha (drugi z desne) igra na trobento

"Želimo nadaljevati s slovensko identiteto. Prikazati želimo, da je v Avstraliji več Slovencev. Veliko število moje generacije se je poročilo z Avstralci ali s pripadniki drugih narodnosti, in namesto da bi se ti popolnoma oddaljili od nas, jih poskušamo z revijo pritegniti. Z branjem ASR, čeprav je v angleščini, bodo vsaj izvedeli kaj več o Sloveniji in našem delu tukaj. Tako pa seveda tudi njihovi otroci, ki bi bili sicer popolnoma izgubljeni za nas Slovence.

Ali ima ASR od slovenske skupnosti dovolj moralne podpore?

"Ko smo začeli je bilo veliko nasprotij, vsi so govorili, da je škoda da ne pišemo v slovenščini. Zdaj se je situacija popravila, ljudje vidijo, da bo nekaj iz tega in da to ni slaba stvar da pišemo v angleščini. Ja, mislim da imamo vedno več podpore, no, lahko bi je bilo več."

Levo: družina Stariha -
Irena in Mark ter hčerkici
Lana in Tara

Tako kot povsod drugje, naleti tudi ASR na različne ukuse in zahteve:

"Tisti, ki so naše generacije so zelo veseli in zadovoljni z našim delom, mlajši od nas pravijo, da bi radi imeli kaj za sebe, bralci pa nam večkrat pišejo, da bi radi, da pišemo tu in tam tudi v slovenščini. Zadnje čase je bilo nekaj kritik na to, da ne poročamo dosti iz drugih krajev Avstralije. Če bi nam od tam pisali, bi mi to objavili. Res pa je, da kakšnega neprimernega članka tu in tam nismo hoteli objaviti."

Trenutno še vedno pošiljate ASR bralcem zastonj, kako dolgo? je moje naslednje vprašanje.

"V prejšnji številki smo skozi anketo nakazali možnost, da bi uvedli naročnino. Odgovorilo nam je okoli 14 odstotkov bralcev, vsi so bili za to da bi se naročnina plačala. Mene osebno pa to skrbi, saj smo vse od začetka pošiljali list brezplačno - naš cilj je bil pridobiti tiste, ki sicer kakšnega slovenskega lista ne bi naročili ali brali, tako pa ga ne morejo ravno vreči v koš. Morda se bomo za nekaj časa odločili za tak način, da bi ASR plačali tisti, ki to želijo, drugi pa ne. Toda to ne bi bilo pravično, da ga eni plačujejo, drugi ne. Prišel bo dan, ko ga bodo morali plačati vsi."

Irena se je letos udeležila seminarja slovenskih medijev iz tujine v Ljubljani. V Sloveniji je bila že četrtič toda...

"Letos sem Slovenijo gledala in videla z drugačnimi očmi. Srečala sem se s pomembnimi ljudmi in čutila tudi kako zelo pomembni smo za Slovenijo mi... Za menoj so čudoviti dnevi in zdaj ko sem prišla nazaj bi rada vedela čim več o Sloveniji.

Slovenija kot jo vidimo tukaj v Avstraliji ni prava, to je tista Slovenija, ki se je spominjajo naši starši.

Je bil seminar koristen in ali bomo to občutili bralci ASR?

"Težko je reči. Predvsem je bilo zanimivo spoznati kako živijo drugi Slovenci po svetu. Marsikje je tudi druga in tretja generacija močna, dosti bolj kot pri nas v Avstraliji. Žal, Slovenci v Avstraliji gremo bolj narazen kot skupaj..."

O razlogih na tem mestu raje ne bi pisali, saj jih vsi poznamo. Zanimivo je, da to mladino moti in boli in da se marsikateremu prepriru raje izognejo oziroma ga popolnoma ignorirajo.

Ko se ura približa deseti, je na Ireninem bledem obrazu zaznati utrujenost... v trenutku me obide občutek krivice. Kolikokrat kritiziramo mlade, od njih pričakujemo to in ono, ne zavedajoč se da imajo svoje lastno življenje, svoje obveznosti in tudi svoje hobije. Njihovo življenje je naravnano po tem neznanskem življenskem tempu - navitem kot ura. In naslednje Irenine besede to tudi potrdijo:

"Vemo da bi se dalo narediti še kaj pri ASR, toda vsi imamo družine, vsi smo v službi in ni časa..."

Skupina okoli ASR ni aktivna le pri reviji, zdaj pomagajo pri pripravah na Mladinski koncert in na Maturantski ples.

Irena in Mark se zavedata, da je treba pomagati tudi Slovenskemu društvu, Mark je zdaj v odboru, Irena pa pomaga pri organizaciji proslavitve 40-letnice, kolikor pač more.

Večer zaključimo z vlijudnostnimi nasmeški...

Irena nam utegne še ponosno pokazati kristalne servise iz Rogaške Slatine, ki jih je kupila ob obisku Slovenije. Potem nama zakonca Stariha pomahata v pozdrav, prav gotovo polna skrbi za jutrišnji dan, ko se vse začne znova.

Slovenska druga generacija se rada druži, skupaj pripravlja potovanja z ladjo okoli sydneyjskega pristanišča, pa piknike - barbecue - in drugo; 24. avgusta so se zbrali okoli takojimenovane igre 'Skirmish' ali 'Paintball'. O tem so v ASR zapisali:

Skirmish, or Paintball as it is known, is the fastest action packed adventure sport in the world. You must be over the age of 18 years to play. A combination of childhood 'cops&robbers', 'cowboys&Indians', and 'Hide&seek', Skirmish is much more sophisticated and challenging. It is a sport where women stand on an equal footing with men. Physical attributes do not create good players, but quick thinking, luck, daring&teamwork do.

Fotografija spodaj zgovorno govori, da je 'Skirmish' res pravi 'fun'. In to je tisto, kar mladi iščejo...

The Voice of Slovenian Youth

Has Slovenian Youth become conscience of its roots?

Slovenian has not devoted enough attention to second generation Slovenians

A meeting of Slovenian youth

Sydney, Wednesday 10

Helena Drnovsek-Zorko and Aljaž Gosnar from the Canberra Embassy met with a group of Sydney's second generation Slovenians, mainly members from the Australian Slovenian Review at the Slovene Association Sydney. Also present amongst others were Alfred Brežnik, Slovenian Honorary Consul in Sydney, Dušan Lajovic, Slovenian Honorary Consul for New Zealand, Jože Lah, president of SDS, Stanka Gregorić, editor of Glas Slovenije and Florjan Auser, the newspaper's manager.

The topics discussed amongst the participants included opportunities for economic cooperation with Slovenia as well as educational, cultural and tourism issues. The main theme at the meeting was, 'what second generation Slovenian's expect from Slovenia', however other issues and proposals also surfaced and these included:

- Slovenia has not devoted enough attention to second generation Slovenians; relationships have been directed towards first generation Slovenians.

- The need to establish in Sydney an independent organisation, whose role would be to coordinate the Slovenian Community's activities. The organisation would be made up of representatives from all Slovenian community organisations and media.

- Second generation Slovenians would like access to more cultural literature in English, especially prose and poetry by contemporary Slovenian artists, as well as more literature on Slovenia's heritage.

- More information (in English) on world famous Slovenians who could be looked up to with pride and as role models.

- Slovenian youth generally does not tune in to the Slovenian program on SBS radio. To redress this, perhaps there could be an hour long program in English once a month or a fifteen minute English language segment within the existing program. Nevertheless, there is too much emphasis on Slovenia and not enough information on problematic issues within the Australian Slovenian Community.

- Second generation Slovenians are also concerned about their children's (Slovenian) education. Presently the future of the Slovenian Studies at Macquarie University in Sydney is uncertain.

Other proposals discussed will be reported by the Australian Slovenian Review team members.

The Slovenian Embassy representatives provided a lot of promotional material to the young participants. This was with the aim to establish contacts in all area of cooperation and collaboration.

Thought of a second generation Slovenian: "Our parents built the Slovenian clubs and associations from nothing - we should preserve it!"

*/Written by Stanka Gregorić,
translated by Barbara Poredos/*

Slovenian Youth Concert

Merrylands

Presented by the
Slovenian Religious Centres
of Australia and The

Australian

Slovenian Review

Saturday, 4th October 1997

7:15 pm

The Voice of
Slovenian Youth

The Art Gallery of New South Wales A tribute to Stanislaus Rapotec

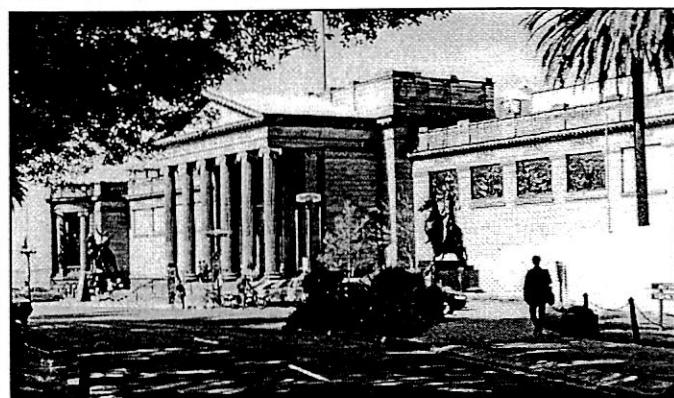
The Art Gallery of NSW is presenting a tribute exhibition of paintings from the collection by leading abstract expressionist, painter Stanislaus Rapotec.

Slovene Stanislaus Rapotec (born 4 October 1913 in Trieste) migrated to Australia in 1948 after serving in the Yugoslav army during the Second World War. His studies as a painter had taken him to Zagreb, Vienna, Prague, Venice, Sofia and Istanbul, but it was in Adelaide and later Sydney (he moved there in 1955) that he resumed his career, quickly becoming a leading figure in Australian contemporary art.

There was much controversy when he won the Blake Prize for Religious Art in 1961 for Meditating on Good Friday, because of its uncompromising abstract quality.

Stanislaus Rapotec

The Art Gallery of NSW

Exhibition of paintings of Stanislaus Rapotec

It signalled his emergence as a leading Australian abstract expressionist of the 1960s. He has taught and painted in Sydney for forty years, and his work has been included in numerous exhibitions in Australia and Europe. Rapotec is presented in state and regional galleries throughout Australia, the National Gallery of Australia, the National Art Gallery of New Zealand and the Vatican Museum for Contemporary Art, Rome.

Glas Slovenije - Youth Contributors

Cveto Falež jun. (Canberra); Lenti Lenko, Zali Rizmal, Alenka Paddle, Paul Paddle (Melbourne); Lolita Reznicek, Roman Reznicek, Barbara Poredos, Nataša Drummond (Sydney); Sonja Žabkar (Wollongong)

Zauchen – Octet Suha, which has been active in the bilingual community of Zauchen in Kärnten, Austria, since 1981, is the winner of this year's European Award for Folk Music. The award, conferred by the Alfred Toepfer F.S.V. fund from Hamburg, has presented to the winner at a solemnity at Zauchen Friday, 12 September. The octet is currently led by conductor Prof. Matevž Fabijan, the follower of Mag Engelbert Logar and Otto Wutte. In the 15 years since its foundation, the octet has given over 500 concerts across Austria, Slovenia, the Czech Republic and United States. Performing for the radio and television, it was hailed as "excellent" at the competition of Carinthian choirs at Feldkirchen. Octet Suha performs folk, national and artistic songs in twelve languages, renaissance and romanticism as well as gospels. It has recorded four audio cassettes and two compact discs.

Warshaw – A promotion of Slovenia's Tourism and economy took place in the Polish capital of Warshaw. Organized by Slovenia's Tourism Promotion Centre, the Government Information Office and Slovenia's Embassy in Warshaw, the promotion is to focus on what Slovenia as a tourist destination can offer as well as some other sections of Slovene economy.

Slovene representatives that would like to do business with Polish partners: Krim Hotel from Bled, Lek, Gorenjska Hotels from Kranjska gora, HOT Postojna and Postojnska Jama Turizem, Lipica stud farm and M Tourists agents from Bled.

Portorož – CEFTA Summit has taken place in Portorož. This was the fourth Summit of the six Central European Free Trade Agreement (CEFTA). Slovenia's Premier Janez Drnovšek met his Croatian, Macedonian, Bulgarian, Lithuanian and Ukrainian counterparts. At the meeting between Premier Drnovšek and Croatia's Premier Zlatko Mateša the two delegations discussed open bilateral political questions. The most burning issues of dispute between Slovenia and Croatia are that of the Krško nuclear power plant, the Ljubljanska Banka and the Piran Bay.

Nova Gorica – A celebration marking the 50th anniversary of Primorsko region's annexation to Slovenia took place in Nova Gorica on Sunday, 14 September.

Ljubljana – Slovenia allocates less and less budgetary funds for the Slovene ethnic minority living in Italy, Austria and Hungary. The budgetary item about Slovenia's ethnic minorities abroad is reduced by over 16 percent, but actually much more as the three minorities won't get even as much as half they need or have expected.

Ljubljana – Slovenia's State secretary at the Foreign Ministry Ivo Vajgl received a copy of credentials from Chinese Ambassador to Slovenia Wu Junfeng. Both were satisfied with the Slovene-Chinese relations, however there are still numerous possibilities to strengthen the economic cooperation.

Dobiacco, Northern Italy – In the framework of Slovenia's cooperation with the signatory states of the Partnership for Peace programme, 73 members of the Slovenian army will participate in the military exercise ESPERIA 97, which is to take place from 18 until 27 September near Dobiacco. The exercise will also be attended by members of the Austrian, Hungarian, Macedonian and Albanian army.

Ljubljana - The 8th European UNESCO conference titled "Arts in Hospitals", organized by the Slovene UNESCO Commission under UNESCO sponsorship opened Wednesday, 10 September, featuring an exhibition of works by patients from Slovene psychiatric clinics. The conference is attended by 32 representatives of various health, government and cultural institutions from 15 European countries. The conference focus: effects of art as therapy in various health institutions.

Ljubljana - A delegation of the International Bank for Reconstruction and Development headed by IBRD Vice-Chairman Johannes F. Lynn has concluded visit to Slovenia, September 8 to 10. Lynn was satisfied with progress Slovenia made in the air pollution reduction. Together with the Slovene government, the World Bank worked out the strategy of coo-

SIA NEWS

operation until 2000 focusing on restructuring Slovenia's public finance (support to the pension system reform, health service funding, support to housing construction funding development) and increasing all forms of saving.

Trst – Slovenes in Italy have lost great part of financial autonomy enjoyed in the past 20 years. This is manifested in the loss of property, or better control over the banks: the Trieste Credit Bank and Gorizia Farmer's Bank. Several Slovene companies, which employed minority members, went bankrupt. The most burning current issue is a threat of annihilation to the only Slovene minority daily in Italy, Primorski dnevnik, and Naš tednik in Carinthia. Legislators in Slovenia called on to the government to reconsider the situation of the Slovene press abroad and secure regular editing of papers and other publications, which is bound for by the resolution.

Ljubljana – An agreement stipulating abolition of visas between Slovenia and Italy took effect Monday, 1. September 1997. Citizens of both countries can now cross the Slovene-Italian border with an identity card, no passport is required.

Nova Gorica – Slovenia has nine casinos that in addition to classic European gambling have successfully developed American-style gambling. Their offer is linked to high quality hotel, marketing, recreational and cultural services. There are casinos in Portorož, Lipica, Bled, Ljubljana, Maribor, Rogaška Slatina, Kranjska gora, Otočec and Nova Gorica.

Ljubljana – Throughout the year, visitors to Slovenia can enjoy more than 1000 various cultural, gastronomic, sports and fair events, events from the field of heritage and folklore, and other touristically interest

ing experiences. The most important international events are hosted by Ljubljana and Maribor, but numerous adventures await you elsewhere as well-even in the smallest villages.

Embassy of Slovenia

Veleposlaništvo Republike Slovenije
 Advance Bank Centre - Level 6
 60 Marcus Clarke Street,
 Canberra City
 telefon: (06) 243 4830
 fax: (06) 243 4827
 Pisma in drugo pošto
 poslati na naslov:
 Embassy of Slovenia
 P.O.Box 284 - Civic Square,
 Canberra ACT 2608
 Veleposlaništvo je odprto vse
 delovne dni od 9.00 -17.00
 uradne ure so od 10.00 - 14.00
 *

Konzulat RS (Sydney)
 Častni konzul Alfred Brežnik.
 Obisk urada izključno
 po dogovoru
 (By appointment only)
 telefon: (02) 9314 5116
 fax: (02) 9399 6246
 Poštni naslov:
 P.O.Box 188
 Coogee NSW 2034
 *

Konzulat RS Nova Zelandija
 Častni konzul Dušan Lajovic
 Eastern Hutt Road, Pomare,
 Lower Hutt (Wellington) NZ
 telefon: (04) 567 0027
 fax: (04) 567 0024
 Poštni naslov:
 P.O.Box 30247 Lower Hutt NZ
 Poštni naslov v Avstraliji:
 P.O.Box 5
 Smithfield NSW 2164.
 telefon: (02) 9604 5133
 fax: (02) 9604 009
 *

Konzulat Avstralije
 Častni konzul Viktor Baraga.
 Trg Republike 3/XII, Ljubljana
 1000, Slovenija.
 telefon: (61) 125 4252
 fax: (61) 126 4721

NOVICA - pred izidom

RTV programi na Internetu -

Na RTV ŠLO1 - TRANSVIA Dušana Lajovica
Od 8. septembra je mogoče po Internetu, to pomeni po vsem svetu, spremljati 24 ur v živo prvi program Radia Slovenije in si ogledati dnevnik TV Slovenija (določene oddaje se lahko gledajo tudi izven časa, ker so v arhivu), Utrip, Zrcalo tedna, Tednik itd.

Povezavo z RTV-programom je mogoče poiskati na straneh RTV (www.rtvslo.si), Urada za informiranje, SI 21 in tudi Dela fax. Vse te oddaje spremljamo že tudi v uredništvu Glasa Slovenije. Naš stari znanec je Radio Ognjišče, v njegovem arhivu se lahko najdejo tudi pogovori z nekaterimi avstralskimi Slovenci (Pater Bazilij, pater Valerijan, pater Tretjak, pater Metod, Irena Stariha, Dušan Lajovic, Stanka Gregorič, Florjan Auser, Anica Cuderman in predsednica Pianinke iz QLD.), ki jih je posnel pater Franci Trstenjak ob obisku Avstralije aprila letos. Njegova predstavitev Avstralije in njenih Slovencev je ena redkih dobrih in korektnih poročanj.

TRANSVIA - študijo našega sydneyjskega rojaka Dušana Lajovica je na TV 1, dne 18. septembra 1997 predstavila VTV Velenje v TV Tedniku. Producent TRANSVIA je Florjan Auser. Več o tem v naslednji številki Glasa Slovenije.

Smeh Iz Demokracije

- Mamica, ali je Stvarnik res ustvaril vse, kar je na svetu?
- Ne, seveda.
- Tudi teto Ano?
- Tudi.
- No, to se je moral smejeti, ko je bila gotova, kajne?
- *
- Takšnega bedaka ne dobiš, kakršen sem jaz! Zaman ga boš iskal pri belem dnevu s prižgano trsko!
- To me pa res veseli, da ni več takšnih bedakov!
- *
- Praviš, da se ne moreš briti s to britvijo, jaz sem pa z njo celo lahko rezala linolej.

- Sem slišal da brije norce zastonj, obrijte me, prosim!
- Res je, toda vi ste že pošteno obriti.
- *
- Ko je bilo konec tiste drame, nihče ni hotel oditi iz gledališča.
- Nisem mislil, da bo imela tako lep uspeh!
- Kakšen uspeh? Vsi gledalci so tako spali, da se niso mogli zbuditi, ko je bilo konec.

Kako pa kaj vaše zdravje...?

Senzacionalno odkritje Hrana vpliva na inteligenco

Inteligencia ni pogojena le z geni, vzgojo in okoljem, temveč tudi z jedilnikom. Strokovnjaki so pred nedavnim javnosti postregli z rezultati svojih dolgoletnih študij in raziskav. Ugotovili so, da se v želodcu oblikuje tudi človekova duševnost - njegov emocionalni in intelektualni potencial.

Orehi spodbujajo modrost, *ingver* krepi ustvarjalnost, *kumina* botruje bliskovitosti mišljjenja in humorju... In katera živila še prijajo našim možganom?

Korenje pripomore k izboljšanju spominskih sposobnosti (učenje na pamet - pomnjenje in reproduciranje naučene snovi), s tem da spodbuja presnovno v možganih. Pred učenjem pesmice, matematičnih formul ali angleškega slovarja si velja torej privoščiti skledico kuhanega korenja, zabeljenega s kakovostnim olivnim oljem. *Ananas* upravičeno velja za najbolj priljubljen sadež igralcev in glasbenikov. Kdor se želi uspešno učiti in se tudi dobro naučiti dolg tekst ali skladbo, potrebuje veliko vitamina C. Hkrati pa vsebuje ananas tudi druge vitamine in optimalno mešanico mineralov (mangana, kalija, želeta), ima pa tudi malo

MISEL
Um nam včasih predrzno služi za to, da počenjamo neumnosti.
LA ROCHEFFOCAULD

kalorij. Najbolje je vsak dan pojesti rezino ali dve svežega ananasa ali pa popiti 2 dl soka svežega sadeža. S podobnimi lastnostmi se ponaša tudi *kivi*. *Avokado* velja med poznavalci za posladek - "kratkoročni" spomin in bliskovito mišljenje (pisanje zabeležk, sestavljanje seznama obveznosti za naslednji dan, memoriranje telefonskih številk itd.). Bolj kot je *paprika* pekoča, bolj je učinkovita. Njene aromatične snovi spodbujajo izločanje endogenih opiatov, kot sta serotonin in endorfin (telesni lastni hormoni sreče). Priporočljivo je uživati surovo (z oljem betakatoren).

Jagode veljajo za "mega" sadje za uspešneže. Olajšajo premagovanje stresa, sprožajo občutek lahketnosti. *Banane* veljajo za zlato sadje, bogate so s serotoninom - substanco, ki spodbuja možgane. Človeka navdajo z občutkom sreče. *Zelje* in *ohrov* preprečujejo nemir in nervozno (regulirata in upočasnita delovanje ščitnice). *Limone* pomagajo, da človek ostane svež in vitalen, dojemljiv za dražljaje in sprejemljiv za informacije. Pred jezikovnim testom si je privoščiti razkošje svežega koktejla iz *agr umov* (limona, grenivka, pomaranča, mandarina). *Borovnice*, drobne modre jagode prijetnega okusa priporočajo kot osvežilni sadni prigrizek v premorih med dolgotrajnim učenjem.

Znani nemški filozof je pred dobrima dvema stoletjema, ko se ljudem sploh še ni sanjalo o vplivu hrane na čustva in inteligenco izjavil, da je dobra hrana zanj vir telesnega ugodja in intelektualnega užitka.

/Delo&Dom, priloga Dela in Slovenskih novic/

Pavliha vprašuje - odgovarja risar Marko Škerlep

Pavlihova prati ka

Vaš predlog za boljše sporazumevanje med strankami?

Kaj pa za enakost med spoloma?

TISKOVNI SKLAD
\$ 10.00 Zlata Seljak;
F.J. Bresnik
\$ 20.00 Lojze Košorok
HVALA

Sponzorji za barvo v
Glasu Slovenije:

dr. Stanislav Frank, Janez Zagorc

Veleposlaništvo RS Canberra, Konzulat RS Sydney, Konzulat RS za Novo Zelandijo, Delo, DeloFax, STA, Mag, Jana, Primorske novice, Slovenske brazde, Demokracija, Družina, Naš tednik, Svobodna Slovenija, Rodna gruda, Naša Slovenija, Nedelja, Mladina, Novi Glas, Mladika, Gospodarski vestnik, Radio Slovenija ter dopisniki